Lausuntopyyntö

13.10.2026 VN/25166/2026

Opetus- ja kulttuuriministeriön lausuntopyyntö luonnoksesta perusopetusasetuksen muuttamisesta

Johdanto

Opetus- ja kulttuuriministeriö pyytää lausuntoanne luonnoksesta perusopetusasetuksen muuttamisesta. Perusopetusasetusta ehdotetaan muutettavaksi siten, että sen säännökset vastaisivat perusopetuslain muutosta (Osaamistakuu; 619/2026, HE 35/2026 vp).

Perusopetuslain muutoksessa on muutettu ja täsmennetty muun muassa oppilaan oppimisen ja osaamisen arviointia koskevia säännöksiä. Oppilaan arvioinnista ja opinnoissa etenemisestä sekä todistuksista on aiemmin säädetty lakia alemman asteisissa säännöksissä ja normistossa kuten perusopetusasetuksessa ja opetussuunnitelmien perusteissa. Perusopetuslain muutoksen myötä ehdotetaan perusopetusasetuksen oppilaan arviointia käsittelevää 2 lukua muutettavaksi. Lisäksi perusopetusasetukseen ehdotetaan tehtäväksi tarvittavat tekniset muutokset, jotta asetus vastaisi perusopetuslakiin tehtyjä muutoksia.

Asetusmuutoksen ehdotetaan tulevan voimaan 1.8.2028.

Tausta

Perusopetuslain muutoksella (619/2026, HE 35/2026 vp) toteutettiin pääministeri Orpon hallituksen hallitusohjelman kirjausta ja uudistettiin oppilaan arviointiin ja opinnoissa etenemiseen liittyviä säännöksiä perusopetuslaissa.

Osaamistakuun toteuttaminen edellyttää perusopetuslain muuttamisen lisäksi perusopetusasetuksen sääntelyn täsmentämistä ja opetussuunnitelman perusteiden oppiainekohtaisten tavoitteiden ja sisältöjen vähentämistä ja selkeyttämistä sekä keskeisten osaamistavoitteiden määrittelyä vuosiluokittain, jotta voidaan kansallisesti määritellä vähimmäisosaaminen vuosiluokalta toiselle siirryttäessä.

Asetusmuutoksen on tarkoitus tulla voimaan 1.8.2028. Samaan aikaan tulee voimaan perusopetuslain oppilaan arviointia koskevat säännökset.

Vastausohjeet vastaanottajille

Opetus- ja kulttuuriministeriö varaa teille mahdollisuuden antaa lausuntonne asetusluonnoksesta. Myös tahot, joita ei ole erikseen mainittu jakelussa, voivat toimittaa ministeriölle lausuntonsa. Lausunnon voi antaa suomen tai ruotsin kielellä.

Lausunnot pyydetään antamaan vastaamalla lausuntopalvelu.fi:ssä julkaistuun lausuntopyyntöön. Lausuntoa ei tarvitse lähettää erikseen sähköpostitse tai postitse ministeriön kirjaamoon. Lausunnon antaakseen vastaajan tulee rekisteröityä ja kirjautua lausuntopalvelu.fi:hin. Tarkemmat ohjeet palvelun käyttämiseksi löytyvät lausuntopalvelu.fi:n sivulta Ohjeet > Käyttöohjeet. Palvelun käyttöönoton tukea voi pyytää osoitteesta lausuntopalvelu.om@om.fi.

Mikäli et halua rekisteröityä palveluun, lausunnon voi lähettää myös sähköpostitse opetus- ja kulttuuriministeriön kirjaamoon (kirjaamo.okm@gov.fi). Lausunnoissa pyydetään käyttämään viitteenä diaarinumeroa VN/25166/2026.

Ministeriöiden, joilla on käytössä VAHVA, tulee viedä lausuntonsa VAHVAan asialle VN/25166/2026.
Kaikki annetut lausunnot ovat lähtökohtaisesti julkisia viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) mukaisesti. Lausunnot julkaistaan hankkeen julkisilla hankesivuilla (valtioneuvosto.fi/hankkeet, tunnus OKM032:00/2026). Yksityishenkilön lausunto julkaistaan kuitenkin hankesivuilla tietosuojasyistä ainoastaan, jos henkilö tätä kirjallisesti pyytää esimerkiksi lausuntonsa yhteydessä tai sen saateviestissä.

Lisäksi kaikki lausuntopalvelussa annetut lausunnot, mukaan lukien yksityishenkilöiden lausunnot, ovat automaattisesti kaikkien nähtävissä lausuntopalvelussa. Ministeriö ei julkaise kirjaamoon toimitettuja lausuntoja lausuntopalvelussa.

Lausunnossa ei tule ilmoittaa tarpeettomia henkilötietoja. Vaikka yksityishenkilön kirjaamoon toimittamaa lausuntoa ei julkaistaisi verkossa, lausunto on ministeriöltä kaikkien saatavissa viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain mukaisesti.

Aikataulu

Lausunnot pyydetään toimittamaan 25.11.2026 mennessä.

Valmistelijat

Marja Penttilä, hallitusneuvos, etunimi.sukunimi@gov.fi, puh. 0295 330 400
Erja Vitikka, opetusneuvos, etunimi.sukunimi@gov.fi, puh. 0295 330 058
Nuutti Rahikainen, erityisasiantuntija, etunimi.sukunimi@gov.fi, puh. 0295 330 118

Liitteet:

Valtioneuvoston asetus perusopetusasetuksen muuttamisesta pykälät.pdf

Statsrådets förordning om ändring av förordningen om grundläggande utbildning paragrafer.pdf

Valtioneuvoston asetus perusopetusasetuksen muuttamisesta, perustelumuistio.pdf

Jakelu:

Aineopettajaliitto AOL ry
Eduskunnan oikeusasiamies
Elinkeinoelämän keskusliitto
Elmeri-koulut
Enontekiön kunta
eNorssi-verkosto
Erilaisten oppijoiden liitto ry
Espoon kaupunki
Etno - Oikeusministeriö
Euran kunta
FDUV
Finlands Svenska Lärarförbund FSL rf
Finlands Svenska Skolungdomsförbund FSS
Förbundet Hem och Skola i Finland rf
Harjoittelukoulujen rehtorit HARRE ry
Helsingin kaupunki
Helsingin yliopisto
Ihmisoikeusliitto ry
Ilmajoen kunta
Itä-Suomen yliopisto
Joensuun kaupunki
Jyväskylän kaupunki
Jyväskylän yliopisto
Kajaanin kaupunki
Karvi – Kansallinen koulutuksen arviointikeskus
Kauniaisten kaupunki
Kemiön kunta
Kempeleen kunta
Kokkolan yliopistokeskus Chydenius
Kontionlahden kunta
Kotkan kaupunki
Kristillisten koulujen ja päiväkotien liitto
KT - Kuntatyönantajat
Kuopion kaupunki
Lahden kaupunki
Lapin yliopisto
Lappeenrannan kaupunki
Lapsiasiavaltuutetun toimisto
Lastensuojelun Keskusliitto ry
Laukaan kunta
Leppävirran kunta
Lupa- ja valvontavirasto (LVV)
Mannerheimin lastensuojeluliitto MLL

Mustasaaren kunta
Nuorisotutkimusseura ry
Nuorten Akatemia
Opetus- ja sivistystoimen asiantuntijat Opsia ry
Opetusalan ammattijärjestö OAJ
Opetushallitus (OPH)
Oppimis- ja ohjauskeskus Valteri
Oulun kaupunki
Oulun yliopisto
Pelastakaa Lapset ry
Pesäpuu ry
Pietarsaaren kaupunki
Porin kaupunki
Porvoon kaupunki
Romaniasiain neuvottelukunta
Rovaniemen kaupunki
Saamelaiskäräjät
Sairaalaopetuksen verkosto
Savonlinnan kaupunki
Sivistystyönantajat ry / Sivista
SOS Lapsikylä
Sosiaali- ja terveysministeriö (STM)
Steinerkasvatuksen liitto
Suomen Ammattiin Opiskelevien Liitto - SAKKI ry
Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry
Suomen erityiskasvatuksen liitto SEL ry
Suomen Harjoittelukoulujen Opettajat ry
Suomen Kuntaliitto
Suomen Lukiolaisten Liitto
Suomen Luokanopettajat ry
Suomen montessoriliitto
Suomen nuorisovaltuustojen liitto NUVA ry
Suomen opettajaksi opiskelevien liitto SOOL
Suomen opinto-ohjaajat – SOPO ry
Suomen rehtorit ry SuRe FiRe
Suomen Vanhempainliitto ry
Suomen yliopistollisten harjoittelukoulujen yhteistyöverkosto eNorssi
Svenska Finlands Folkting
Tampereen kaupunki
Tampereen yliopisto
Tasa-arvovaltuutetun toimisto
Teknologiateollisuus ry
Terveyden ja hyvinvoinnin laitos (THL)
Turun kaupunki
Turun yliopisto
Utsjoen kunta
Vaasan kaupunki
Valtion koulukodit
Valtiovarainministeriö (VM)
Vammaisfoorumi ry
Vantaan kaupunki

Yhdenvertaisuusvaltuutetun toimisto
Yksityiskoulujen liitto ry
Åbo Akademi

Kysymykset

Onko teillä lausuttavaa ehdotuksen 10 pykälään koskien lukuvuosiarviointia?

Onko teillä lausuttavaa ehdotuksen 11 pykälään koskien opinnoissa etenemistä ja vuosiluokalta siirtymistä?

Onko teillä lausuttavaa ehdotuksen 12 pykälään koskien päättöarviointia?

Onko teillä lausuttavaa ehdotuksen 12 a pykälään koskien todistuksia?

Onko teillä muita huomioita ehdotukseen?

Polvinen Minna
Opetus- ja kulttuuriministeriö

Rahikainen Nuutti
Opetus- ja kulttuuriministeriö